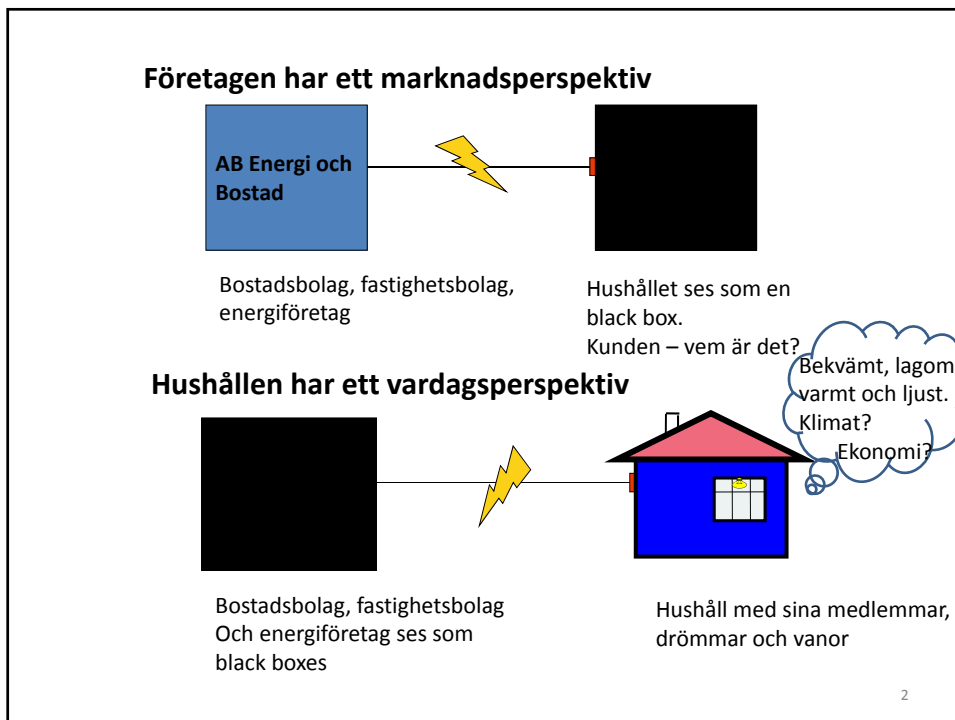

tema
DEPARTMENT OF THEMATIC STUDIES

Energismarta system i brukarens vardagsliv

Kajsa Ellegård & Wiktorina Glad
Tema teknik och social förändring
Linköpings universitet
Byggmiljödagen, 8 dec 2011

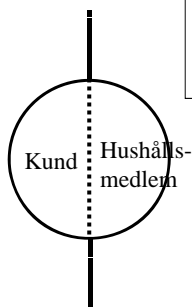
Marknadsperspektiv och Vardagslivsperspektiv på energianvändning i hushåll:

Marknad:

Bostads-, fastighets- och energibolag

Vardagsliv:

Hushåll med en eller flera medlemmar

Modell som visar grunden för missförstånd mellan företag och användare
 Gränsen mellan marknad och vardagsliv visar att för marknaden är hushållet en kund.
 Men hushåll kan bestå av flera medlemmar med olika egenskaper och önskemål.
 Marknadsperspektivet bygger på antagandet om den ekonomiskt rationella kunden som har god information.

Energismarta lösningar – varför och för vem?

- Motiveringar:
 - Klimatförändringarna kan hejdas?
 - Ekonomiska vinster? För vem?
 - Begränsad tillgång och stor efterfrågan?
 - Bekvämlighet?
- Integritetsfrågor, legitimitet och kontroll

Utveckling av energismarta system

- Vem sätter agendan och tar initiativen till utvecklingen?
Teknikoptimister, energibolag, bostadsbolag, fastighetsbolag, eller boende/brukare (som ibland är desamma som kunder)?
- Implementering – så mycket mer än bara ett begrepp för en fas i en process
Det handlar om när idéer möter verkligheten (Aristoteles till Platon: se här har du din människa!)

Asynkrona lägen i tankarna 1: Utvecklarens perspektiv

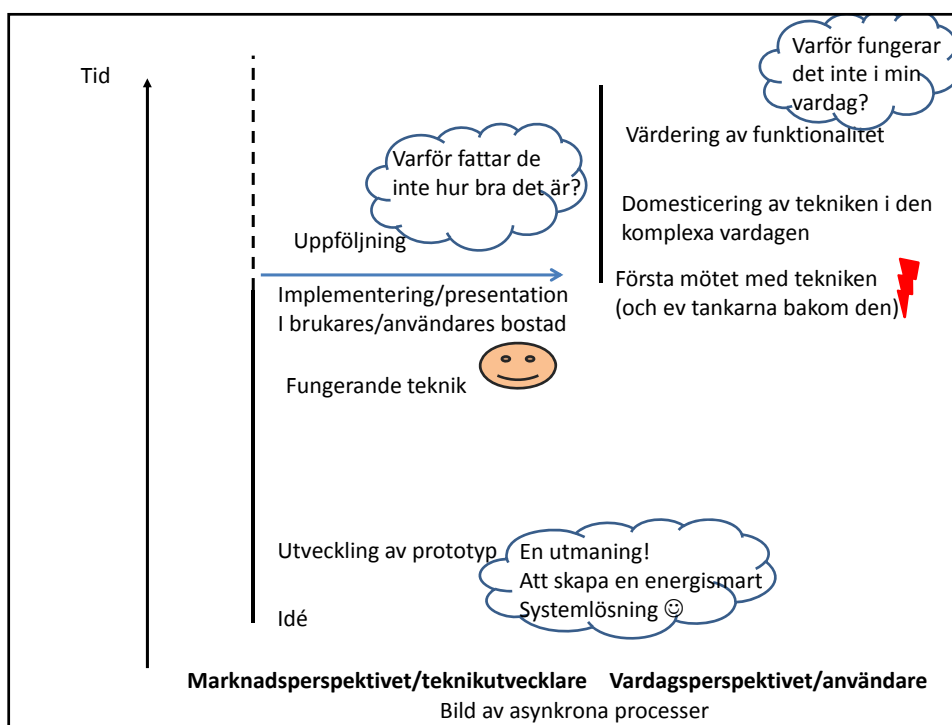

- Beställarens idéer omsätts till uppdrag
- Uppdraget omsätts till konkret idé och prototyp av utvecklaren
- Fördelar och nackdelar med idén hanteras
- **Idén** hanteras i teknikutvecklarens tankevärld under en lång tid och denne **blir familjär** med den
- När den nya **tekniken** är klar **har** den **ett uppdrag från teknikutvecklaren** som själv vet precis hur den ska fungera

Asynkrona lägen i tankarna 2: Användarens perspektiv

- Användaren, brukaren, hushållsmedlemmen **möter tekniken för första gången** när teknikutvecklaren är färdig med den.
- Då tolkas och förstås tekniken i **det sammanhang som vardagens alla sysslor utgör**, vilket inte är samma sak som det sammanhang vari den utvecklades
- Förförståelsen för vad tekniken ska vara bra för utsätts för mer **komplexa prövningar** av brukaren än av utvecklaren eftersom **olikheterna** är större.
- Utvecklaren är a priori positiv till **tekniken** medan den **måste visa sina företräden för brukaren/användaren**

Östra Lambohov, 2009, Linköping

9

Ringdansen, 2003, Norrköping

Ringdansen, 2008, Norrköping

Ringdansen, 2008, Norrköping

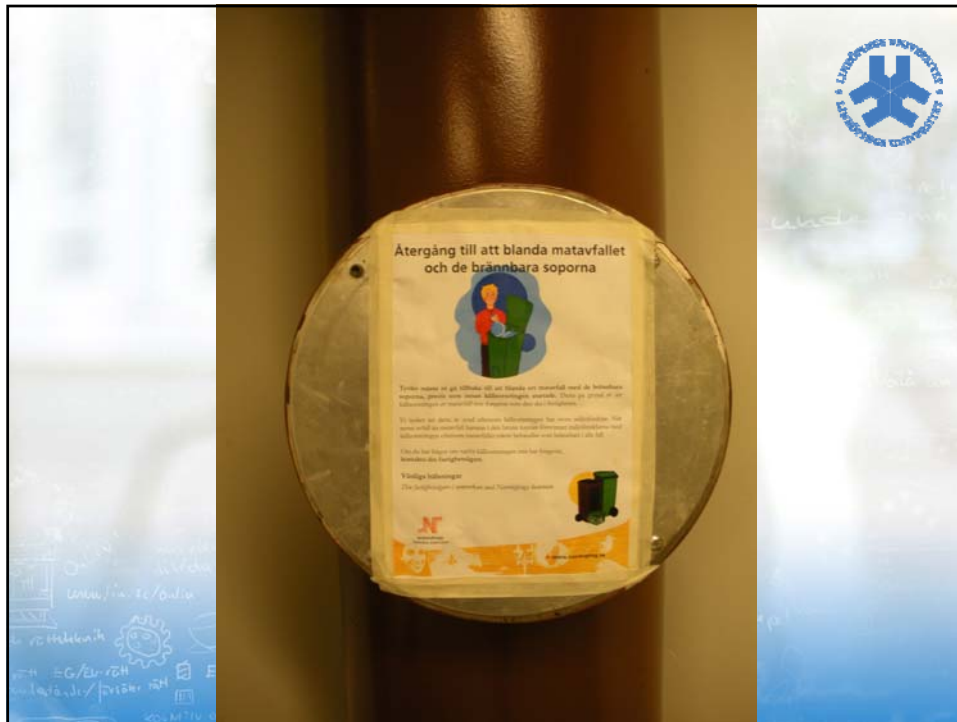

Ringdansen, 2003, Norrköping

Ringdansen, 2008, Norrköping

Varning!

- Varning för anekdotisk evidens!
Människor är olika, väldigt olika...
- Människor som har vissa gemensamma egenskaper är ändå olika.
- Tro inte att dina barn, din mamma eller svärmor kan stå modell för "den vanliga människan"!

Kunskap behövs om vardagen

- Skaffa kunskap om hur vardagen ser ut
- Skaffa kunskap om olikheter mellan människor
- Skaffa kunskap om olikheter mellan hushåll

Då kan ni sluta betrakta hushåll som en black box – och istället se på dem med respekt och med ödmjukhet inför deras olikartade behov och drömmar om ett gott liv!

Kontakt:
Kajsa Ellegård
kajsa.ellegard@liu.se

Wiktorija Glad
wiktorija.glad@liu.se

